

Viite

Asia

Kilpailukykyneuvosto 27.-28.5.2019 Bryssel

Kilpailukykyneuvosto kokoontuu Brysselissä 27.-28.5.2019. Suomea kokouksessa edustaa elinkeinoministeri Mika Lintilä. Neuvostossa käsitellään sisämarkkina-, teollisuus-, avaruus- ja tutkimusosuudet.

Sisämarkkina- ja teollisuuspäivänä asialistalla on sisämarkkinapäätelmien hyväksyminen yhdessä teollisuuspolitiikkapäätelmien kanssa. Neuvostossa hyväksyttävät sisämarkkinapäätelmät ovat jatkoa Eurooppa-neuvoston 22.3.2019 päätelmäkirjauksille EU:n kasvusta ja kilpailukyvyistä. Suomi voi hyväksyä neuvoston päätelmät. Suomi pitää tärkeänä sisämarkkinoiden kokonaisvaltaista kehittämistä ja korostaa tarvetta integroida sisämarkkinoita, teollisuutta, digitaalista taloutta sekä tutkimusta ja innovaatioita koskevaa politiikkatyötä tiiviimmäksi kokonaisuudeksi. Toimivilla sisämarkkinoilla on keskeinen merkitys kestäväen kasvun edistämiseksi ja Suomi katsoo, että sisämarkkinoiden jatkokehittämistä tulee painottaa unionin seuraavalla lainsäädäntökaudella.

Teollisuuspolitiikkapäätelmät tähtäävät kokonaisvaltaiseen, pitkän aikavälin EU:n teollisuuspoliittiseen strategiaan. Päätelmätekstissä viitataan erityisesti Eurooppa-neuvoston maaliskuun 2019 antamiin päätelmiin. Suomi voi hyväksyä puheenjohtajan esityksen neuvoston päätelmiksi. Tehokkaasti toimivat sisämarkkinat ovat eurooppalaisen teollisuuspolitiikan perusta. Suomen kannalta tulevaisuuden teollisuuspolitiikan tulee keskittyä EU:n globaalille kilpailukyvyille tärkeisiin teemoihin kuten digitaaliseen murrokseen, innovointiin, vähähiiliseen talouteen, bio- ja kiertotalouteen sekä niiden synnyttämiin mahdollisuuksiin.

Lisäksi hyväksytään matkailupäätelmät. Suomi voi hyväksyä puheenjohtajan esityksen neuvoston päätelmiksi. Päätelmien linjaukset tukevat osaltaan Suomen matkailupoliittisia linjauksia ja kevään 2019 aikana päivitettävän Suomen kasvun ja uudistumisen tiekartan toteutumista.

Kilpailukykyneuvoston pysyvänä asiakohdantana on kilpailukykytilanteen tarkistaminen. Tällä kertaa aiheena on kilpailukyvyn ja kilpailupoliitiikan yhteydet sisämarkkinoilla.

Avaruus-teemasta käydään mm. poliittisen tason keskustelut Euroopan roolista globaalina toimijana sekä kansainvälisen yhteistyön, avaruusdiplomatian ja avaruushallinnon edistämiseksi. Suomi pitää lokakuussa 2016 julkaistua Euroopan avaruusstrategiaa merkittävänä väylänä vahvistaa Euroopan avaruusalan kilpailukykyä, korostaa Euroopan asemaa globaalina avaruustoimijana ja edistää avaruuden hyötyjen mahdollisimman laajaa hyödyntämistä yhteiskunnassa. Avaruus ja tutkimus – päivänä käydään myös keskustelu tutkimus- ja innovaatiotoiminnan roolista kilpailukykyisemmän Euroopan unionin vauhdittajana. Suomi korostaa, että pitkäjänteinen tutkimus- ja innovaatio- ja tutkimus- ja innovaatioympäristön tukeminen ovat avainasemassa Euroopan kilpailukyvyn edistämiseksi.

Asialista:**MAANANTAI 27. TOUKOKUUTA 2019 (klo 10.30)**

Esityslistan hyväksyminen

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

- a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo
- b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

SISÄMARKKINAT JA TEOLLISUUS**Muut kuin lainsäädäntöasiat**

Kilpailukykytilanteen tarkistaminen s. 5.

Komissio esittelee

Keskustelu

Päätelmät – Uusi kunnianhimoinen tavoitetaso – sisämarkkinat s. 9.

Periaatekeskustelu

Hyväksyminen

Päätelmät EU:n teollisuuspolitiikan strategiasta: Visio vuodelle 2030 s. 14.

Periaatekeskustelu

Hyväksyminen

Päätelmät matkailualan kilpailukyvyistä EU:n kestävän kasvun, työllisyyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistäjänä seuraavalla vuosikymmenellä s. 19.

Hyväksyminen

Muut asiat s. 22.

- a) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
- i) Direktiivi rajatylittävistä yhtiömuodon muutoksista, sulautumisista ja jakautumisista
- ii) Direktiivi EU:n kuluttajansuojasääntöjen nykyaikaistamisesta
- iii) Direktiivi kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista
- iv) Asetus ajoneuvojen yleisestä turvallisuudesta

- b) Sääntelyn parantaminen
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
- c) Autoteollisuutta käsittelevä foorumi
(Craiova, Romania, 18. maaliskuuta 2019)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
- d) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma
Suomen valtuuskunnan tiedotusasia

TIISTAI 28. TOUKOKUUTA 2019 (klo 9.00)

Muut kuin lainsäädäntöasiat

AVARUUS s. 22

Euroopan aseman vahvistaminen maailmanlaajuisena toimijana ja kansainvälisen yhteistyön edistäminen, avaruusdiplomatia ja avaruuden yleisen hallinnoinnin kehittämisen edistäminen
Periaatekeskustelu

Euroopan avaruuspolitiikka – Neuvoston istunnon (avaruus) valmistelu¹

Neuvoston päätelmät avaruudesta mahdollisuuksien tarjoajana
Hyväksyminen

TUTKIMUS

Tutkimus ja innovointi kilpailukykyisemmän Euroopan unionin vauhdittajana s. 34
Periaatekeskustelu

Muut asiat s. 36.

Tutkimus

a) Visegrad-ryhmän (Tšekin, Unkarin, Puolan ja Slovakian), Bulgarian, Kroatian, Viron, Latvian, Liettuan ja Slovenian maatalousministerien ja tutkimusministerien yhteinen lausuma BIOEAST-aloitteen tulevasta roolista
Horisontti Eurooppa -puiteohjelman yhteydessä
Slovakian valtuuskunnan tiedotusasia Bulgarian, Kroatian, Tšekin, Viron, Unkarin, Latvian, Liettuan, Puolan, Slovakian ja Slovenian puolesta

b) Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaa koskeva strateginen agenda

Avaruus ja tutkimus

b) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma
Puheenjohtajavaltio Suomen tiedotusasia

¹ Neuvoston istunnon (avaruus) esityslista on liitteessä.

Asia

EU:n kilpailukykyneuvosto 26.-27.5.2019, asiakohta 3 kilpailukykytilanteen tarkistaminen

Kokous

Kilpailukykyneuvosto 27.05.2019 - 28.05.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Romania järjestää kilpailukykyneuvoston 26.5.-27.5.2019. Kilpailukykyneuvoston pysyvänä asiakohtana on kilpailukykytilanteen tarkistaminen. Tällä kertaa aiheena on kilpailukykyyn ja kilpailupolitiikan yhteydet sisämarkkinoilla.

Suomen kanta

Toimiva kilpailu sisämarkkinoilla auttaa eurooppalaisia yrityksiä kehittymään kilpailukykyisiksi, jotta ne voivat kilpailla menestyksekkäästi myös maailmanlaajuisilla markkinoilla. Toimiva kilpailu sisämarkkinoilla hyödyttää eurooppalaisia kuluttajia ja asiakasyrityksiä, koska se tarjoaa vaihtoehtoja, pitää hintatasoa kurissa ja auttaa synnyttämään laadukkaita ja innovatiivisia hyödykkeitä. Tehokas kilpailu luo edellytyksiä tuottavuuden ja talouden kasvulle. Siten kilpailusäännöillä ja niiden tehokkaalla soveltamisella on suuri merkitys paitsi yritysten välisten tasapuolisten kilpailuedellytysten turvaamisessa, myös tuottavuuden ja talouden kasvun mahdollistamisessa. Sekä Suomessa että EU:n alueella tavoitteena tulisi olla, että kaikilla taloudellista toimintaa harjoittavilla tahoilla on tasapuoliset toimintaedellytykset toimia markkinoilla ja kilpailla asiakkaita, eikä markkinoille tuloon tai siellä toimimiseen liity perusteettomia esteitä.

EU:n valtiontukisääntely on osa EU:n kilpailupolitiikkaa ja sääntelyn avulla voidaan varmistaa, että valtiontuet tukevat talouskasvua ja EU:n kilpailukykyä. Suomen ja muiden pienten jäsenmaiden etu on asianmukaisen tiukka valtiontukipolitiikka, jolla vähennetään tuista aiheutuvaa kilpailun vääristymistä ja tukikilpailun riskiä sisämarkkinoilla. Avoimet ja kitkattomasti toimivat sisämarkkinat ovat Suomen taloudelle elintärkeitä. EU:n valtiontukisääntely tukee myös koko EU-alueen talouskasvua ja kilpailukykyä parhaiten, kun sääntöjen avulla rajoitetaan kilpailun vääristymistä ja säilytetään sisämarkkinat kilpailuun perustuvina ja avoimina.

EU:n kilpailusäännöt ovat tärkeitä työkaluja sisämarkkinoiden tehokkaan toiminnan varmistamiseksi. Globaalissa kilpailussa menestyäkseen Eurooppa tarvitsee hyvin toimivia sisämarkkinoita. Jos kilpailu vähentyisi esimerkiksi sen seurauksena, että kilpailusääntöjä lievennettäisiin, yritykset ja kuluttajat voisivat joutua maksamaan hyödykkeistään nykyistä enemmän, heillä olisi vähemmän valinnanvaraa ja vähemmän

innovatiivisia ja laadukkaita tuotteita tarjolla. Eurooppalaisista yrityksistä ei tule voittajia valtioiden suojatoimenpiteiden ansiosta vaan avoimien kilpailtujen markkinoiden ansiosta.

Kilpailun toimivuus on siten tärkeää paitsi kuluttajien kannalta, myös kilpailukyvyyn ja tuottavuuden näkökulmasta. Pelkkä yrityksen suuri koko ei ratkaise kilpailukykyä vaan houkuttelevat, innovatiiviset ja hyvän hinta-laatusuhteen hyödykkeet. Kilpailukykyyn voidaan vaikuttaa muun muassa kauppapoliittisilla keinoilla ja sääntöjen toimeenpanoa kehittämällä ja tehostamalla. EU tarvitsee edelleen tehokkaan kilpailu- ja valtiontukivalvonnan. Sisämarkkina-, teollisuus- ja kilpailupolitiikka liittyvät toisiinsa ja täydentävät toisiaan.

Mahdolliset uudet politiikkalinjaukset tulee tehdä harkiten.

Pääasiallinen sisältö

Kilpailukykytilanteen tarkistaminen on kilpailukykyneuvoston pysyvä aihe, jossa käsitellään EU:n talouden tärkeitä aloja. Se antaa EU-maiden kilpailukykyministereille mahdollisuuden vahvistaa prioriteetteja ja reagoida reaalityöelämän kiireellisiin ongelmiin ja sen kehitykseen. Tämän kertaistessa kilpailukykyneuvostossa keskitytään komission esittelyyn ja keskusteluun kilpailukyvyyn ja kilpailupolitiikan yhteyksistä sisämarkkinoilla.

Keskustelun tausta

Teollisuuspoliittinen keskustelu EU:ssa on viime aikoina laajentunut ja syventänyt teollisuuspolitiikan yhteyksiä muihin politiikka-alueisiin kuten kauppapolitiikkaan, sisämarkkinoihin, kilpailupolitiikkaan ja ympäristökysymyksiin. Keskustelu erityisesti teollisuus-, sisämarkkina- ja kilpailupolitiikan yhtymäpinnoista on voimistunut viime aikoina. Joissain EU-maissa, erityisesti Saksassa ja Ranskassa, on esiintynyt enenevässä määrin vaatimuksia keventää EU:n kilpailu- ja valtiontukisääntöjä, jotta EU säilyttäisi kilpailukyvyyn suhteessa kolmansien maihin, erityisesti Kiinaan.

Eurooppa-neuvostossa 21-22.3.2019 käytiin teollisuus-, sisämarkkina- ja kilpailupoliittista keskustelua. Keskustelun pohjaksi seitsemäntoista EU-jäsenmaan päämiehet lähettivät 26.2.2019 Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Donald Tuskille Suomen aloitteesta ja johdolla valmistellun yhteisen kirjeen, jossa ne ilmaisivat näkemyksensä siitä, miten sisämarkkinoita pitäisi kehittää seuraavan viiden vuoden aikana. Esimerkiksi Ranska ja Saksa eivät olleet mukana yhteisessä kirjeessä. Saksan ja Ranskan näkemykset käyvät selkeimmin ilmi helmikuussa 2019 julkaistusta Ranskan ja Saksan yhteisestä näkemyksestä siitä, miten EU:n teollisuuspolitiikkaa pitäisi tulevaisuudessa kehittää (A Franco-German Manifesto for a European industrial policy fit for the 21st Century). Ranskan ja Saksan esityksillä on vahva kauppapoliittinen ja kilpailupoliittinen ulottuvuus ja niiden taustalla on muun muassa Kiinan asema ja toimintatavat globaaleilla markkinoilla sekä komission kielteinen päätös Siemens-Alstom yrityskaupassa. Saksan ja Ranskan ns. European Champions -toiveita käsiteltiin mm. maaliskuun Eurooppa-neuvostossa.

Eurooppa-neuvoston 21-22.3.2019 päätelmissä todetaan seuraavaa: ”Tasapuolinen kilpailu olisi varmistettava sisämarkkinoilla ja maailmanlaajuisesti niin kuluttajien suojelemiseksi kuin talouskasvun ja kilpailukyvyyn edistämiseksi unionin pitkän aikavälin strategisten etujen mukaisesti. Komissio aikoo vuoden loppuun mennessä määrittää, miten EU-lainsäädäntöä olisi kehitettävä, jotta voidaan täysipainoisesti puuttua

vääristäviin vaikutuksiin, joita ulkomaisen valtion omistuksesta ja valtiontuella rahoittamisesta aiheutuu sisämarkkinoilla. EU:n olisi edelleenkin edistettävä kunnianhimoista ja tasapainoista vapaakauppa-agendaa tekemällä uusia vapaakauppasopimuksia, edistämällä EU:n arvoja ja normeja ja varmistamalla tasapuoliset toimintaedellytykset. Eurooppa-neuvosto vahvistaa jälleen sitoutumisensa avoimeen, sääntöihin perustuvaan monenväliseen kauppajärjestelmään, jonka ytimenä on uudenaikaistettu WTO, ja vastustavansa protektionismia ja kilpailun vääristymiä niiden kaikissa muodoissa.” Tällä hetkellä ei ole tietoa siitä, mitä komission vuoden loppuun mennessä tekemä selvitys unionin oikeuden puutteista ja korjauskeinoista tulisi kattamaan.

Komissio on esitellyt sisämarkkinoita, kilpailukykyä ja kilpailua koskevaa näkemystään mm. Kilpailukyvyn ja kasvun korkean tason työryhmässä 11.4.2019. Tuolloin komissio toi esiin, että toimivat sisämarkkinat tarvitsevat kilpailua ja että tutkimustiedon perusteella sisämarkkinoiden integraatio näyttää lisäävän kilpailua. Komissio korosti myös, että kilpailu edesauttaa kilpailukykyä ja siten tuottavuuden kasvua. Kilpailun intensiteetti vaikuttaa tehokkuuteen, tuottavuuteen ja kilpailukykyyn. Kilpailun ja markkinadynamiikan heikentyessä on vaarana, että syntyy vähemmän työpaikkoja, yritysten välisen kielletyn sopimisen riski kasvaa ja tehottomatkin yritykset pysyvät markkinoilla. Kilpailun ja innovaatioiden kannalta on tärkeää, että markkinoille pääsyyn ei liity esteitä.

Komission mukaan markkinoiden keskittyminen on kasvanut sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa, mutta Yhdysvalloissa kuitenkin Eurooppaa enemmän. Euroopassa keskittyminen vaikuttaa lisääntyneen enemmän vähemmän integroituneilla sisämarkkinoiden alueilla, esimerkiksi palvelualoilla. Voittomarginaalit ovat kasvaneet nopeammin digi-intensiivisillä aloilla kuin muilla aloilla.

Komissio päätyy lopputulemaan, että linjauksia tehtäessä asioita tulee harkita tarkasti ja asioiden liiallista yksinkertaistamista tulee välttää. Markkinavoiman ja keskittymisen kasvulla voi olla kielteinen vaikutus investointeihin ja markkinadynamiikkaan ja siten kilpailukykyyn pitkällä aikavälillä.

Suomi teki yhdessä muiden puheenjohtajatrio –maiden kanssa HLG:ä varten paperin ”A holistic approach to EU agenda - interlinking Industrial and Single Market policies including services” (29.3.2019). Triomaiden HLG –paperissa todetaan, että toimiva kilpailu on olennainen osa vastausta Euroopan haasteeseen. Jos sisämarkkinat toimivat hyvin, eurooppalaiset yritykset pystyvät paremmin kilpailemaan myös maailmanlaajuisilla markkinoilla. Paperin mukaan EU tarvitsee kunnianhimoisen mutta realistisen agendan, jonka perusteella tuetaan kestäväää kasvua ja EU:n yritysten kilpailukykyä kuitenkin vaarantamatta EU:n peruseriaatteita kuten vapaata kilpailua.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunta kirjallinen menettely 24.5.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 24.5.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Virve Haapajarvi TEM, virve.haapajarvi@tem.fi puh. 029 504 7027

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Työ- ja elinkeinoministeriö

PERUSMUISTIO

TEM2019-00294

TTM Timonen Hannele(TEM)

13.05.2019

Asia

Neuvoston sisämarkkinapäätelmät: "Uusi kunnianhimoinen tavoitetaso – sisämarkkinat"

Kokous

Kilpailukykyneuvosto 27.05.2019 - 28.05.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Kilpailukykyneuvoston on tarkoitus hyväksyä 27.5.2019 puheenjohtajamaan Romanian luonnosteleva ehdotus neuvoston päätelmiksi EU:n sisämarkkinoista. Puheenjohtaja on laatinut keskustelun pohjaksi kaksi kysymystä sisämarkkinoiden kehittämisestä.

Sisämarkkinapäätelmät käsitellään neuvostossa yhdessä teollisuuspolitiikkapäätelmien kanssa, vaikka puheenjohtaja onkin laatinut kummastakin omat taustapaperinsa kysymyksineen.

Coreper1 –kokouksessa 15.5.2019 ei päästy yksimielisyyteen sisämarkkinapäätelmistä, sillä avoimeksi kysymykseksi jäi verotukseen liittyvän kirjaus.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä neuvoston päätelmät ja tukee niissä esitettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä sisämarkkinoiden kehittämiseksi.

Tehokkaasti toimivat sisämarkkinat ovat keskeinen edellytys Suomen kasvupolitiikan onnistumisen sekä koko Euroopan talouskehityksen, työllisyyden ja globaalin kilpailukyvyn kannalta. Tulevana EU-puheenjohtajanaan (heinä-joulukuu 2019) ja neuvoston kilpailukyvyn ja kasvun korkean tason työryhmän puheenjohtajana (1/2019-6/2020) Suomi on ottanut aktiivisen roolin sisämarkkinoiden kehittämisen puolestapuhujana ja EU-vaikuttajana. Suomi pitää tärkeänä, että unionin strategiseen ohjelmaan (2019-2024) ja tulevan komission työohjelmaan sisällytetään vahva painotus kestävä kasvun edistämiseksi. Keskeisiä näkökulmia ovat sisämarkkinat, digitaalitalous, ulkoinen kilpailukyky, siirtymä kohti vähähiilistä taloutta, työnmurros ja osaamisen kehittäminen.

Puheenjohtajan laatimien kysymysten pohjalta käytävässä keskustelussa Suomi tuo esille seuraavia asioita.

- a) *Ottaen huomioon EU:n maailmanlaajuisen kilpailukyvyn haasteet, uudet markkinarealiteetit, erityisesti digitalisaatio ja tulevien aloitteiden tarve olla digitalisaatioon soveltuvia ja tulevaisuuteen katsovia, sekä palveluiden rooli EU:n*

valmistusteollisuudessa, mikä mielestänne olisi oikea tulokulma seuraavalle lainsäädäntökaudelle sisämarkkinoiden vahvistamiseksi ja eurooppalaisen teollisuuden kilpailukyvyyn kasvattamiseksi?

Suomi pitää olennaisena, että sisämarkkinoita kehitetään kokonaisvaltaisen lähestymistavan kautta. On tärkeä nähdä sisämarkkinapolitiikan, teollisuuspolitiikan, digitalisaation ja Euroopan ulkoisen kilpailukyvyyn yhteydet toisiinsa sekä niiden tuomien mahdollisuuksien hyödyntämisen nykyistä paremmin. Suomi pitää tärkeänä, että sisämarkkinapolitiikassa huomioidaan jatkossa entistä paremmin sisämarkkinoiden horisontaalinen luonne osana Euroopan kilpailukyvyyn vahvistamista globaalissa taloudessa. Myös sellaisia politiikka-aloja, joilla unionin toimivalta on rajoitetumpaa, tulisi tarkastella sisämarkkinoiden toimivuuden näkökulmasta.

Suomi näkee, että **palvelumarkkinoiden** kehittäminen ja potentiaalin hyödyntäminen on keskeinen edellytys unionin talouden tuottavuudelle sekä teollisuuden menestymiselle. Paitsi digitaalisten markkinoiden kehittämiseen, palvelut liittyvät olennaisesti myös tavaramarkkinoiden kehittämiseen. Palveluiden kehittäminen on siten integroitava tiiviimmin muihin talouden kannalta tärkeisiin osa-alueisiin, eikä niitä tule enää tarkastella erillisenä sektorina tai erillisinä teknologioina.

Myös sisämarkkinoita ja digitaalisia sisämarkkinoita tulee kehittää yhä enemmän kokonaisuutena ja nähdä **digitalisaatio ja digitaalitalous** sisämarkkinoiden kehittämisen olennaisena mahdollistajana. Sisämarkkinoiden on toimittava niin, että yritysten panostukset ja investoinnit digitalisaatioon ja tietoa hyödyntävään automaatioon mahdollistavat tuottavuuden parantumisen. Myös julkisten palveluiden digitalisointi parantaa merkittävästi yritysten ja kansalaisten mahdollisuuksia hyödyntää sisämarkkinoita.

Suomi katsoo, että Eurooppaan tulee luoda kannustava **data- ja alustatalouden** liiketoiminnan kehitys-, kokeilu- ja toimintaympäristö, joka uudistaa erityisesti yritysten välistä alustatalouteen perustuvaa arvonluontia. Tässä olennaisia ovat mm. datan saatavuus ja liikkuvuus.

EU:n tulee ottaa roolinsa **vähähiiliseen talouteen** siirtymisessä tarvittavien teknologioiden kehittämisessä ja käyttöönotossa. Esimerkiksi digitalisaatio ja tekoälyn soveltaminen mahdollistavat uusia ratkaisuja. Suomi pitää tärkeänä, että innovaatioiden ja uusien liiketoimintojen edistämiseksi unionissa vahvistetaan kansainvälistä huippuosaamista, tutkimusta ja tuotekehitystä sekä uusien verkostojen kehittämistä eri osaamisen yhdistämiseksi.

Sisämarkkinasääntelyn tulee toimia niin digitaalisessa kuin fyysisessä toimintaympäristössä. Säädosympäristön tulee tukea tulevaisuussuuntautuneiden, yhteen toimivien ja teknologianeutraalien ratkaisujen ja palveluiden markkinoiden kehittämistä.

Suomi katsoo, että sisämarkkinoita tulee kehittää **käyttäjälähtöisesti** siten, että ne palvelevat parhaalla mahdollisella tavalla yrityksiä, kuluttajia ja kansalaisia. Käyttäjien kohtaamiin sisämarkkinaongelmiin tulee puuttua. Käyttäjien kohtaamaa hallinnollista taakkaa vähentävät yhtenäistetyt ja vastavuoroisesti tunnustetut menettelyt mm. erilaisille sertifioinneille ja auditoinneille. Lainsäädäntötyössä yleiskäyttöisyyttä haittaavia toimialakohtaisia hallinnollisia ratkaisuja tulisi välttää.

b) Mitä toimenpiteitä tulisi sisällyttää pitkän aikavälin toimintasuunnitelmaan sisämarkkinasääntöjen panemiseksi täytäntöön ja noudattamisen valvomiseksi

paremmin, jonka komissio laatii läheisessä yhteistyössä jäsenmaiden kanssa maaliskuuhun 2020 mennessä?

Suomi pitää erittäin tärkeänä maaliskuussa 2020 annettavaa pitkän aikavälin toimintasuunnitelmaa sisämarkkinasääntelystä.

Suomi korostaa, että sisämarkkinasääntelyn tehokkaampi ja läpinäkyvämpi **täytäntöönpano, soveltaminen ja noudattamisen valvonta** ovat sekä komission että jäsenmaiden keskeinen tehtäviä. Sisämarkkinoita tulee kehittää niin, että yritykset ja kansalaiset voivat luottaa heidän sisämarkkinalainsäädäntöön pohjautuvien oikeuksiensa toteutumiseen käytännössä. Toimivan ja uskottavan sisämarkkinasääntelyn perustana on komission puuttuminen rikkomuksiin, jotka aiheutuvat vakavaa haittaa sisämarkkinoille. Lisäksi keskeistä on kehittää kansallisten viranomaisten yhteistyötä ja luottamusta toisiinsa, jotta lainsäädäntöä sovelletaan unionissa mahdollisimman yhtenäisesti. Näin syntyisi luottamusta esimerkiksi siihen, että eri jäsenmaiden markkinavalvonta olisi yhdenmukaista ja rajat ylittävää yritystoimintaa voitaisiin harjoittaa samoilla ehdoilla.

Sisämarkkinoiden pitkän tähtäimen kehittämisessä tulee entistä enemmän hyödyntää **taloudellista analyysiä ja selvityksiä** markkinoiden toiminnan puutteista ja keskeisimmistä esteistä. Lainsäädäntöaloitteiden ja muiden toimenpiteiden tulee perustua tasokkaisiin vaikutusarviointeihin, olla korkealaatuisia ja noudattaa **paremman sääntelyn periaatteita**. Tavoitteena tulee olla innovaatioita tukeva sekä aikaa kestävä sääntely, jossa vältetään tarpeetonta hallinnollista taakkaa. Suomi katsoo, että sisämarkkinalainsäädäntöä tulee kehittää pistemäisen ja yksityiskohtaisen sääntelyn sijaan kokonaisvaltaisen ja systemaattisen tarkastelun kautta.

Pääasiallinen sisältö

Neuvostossa hyväksyttävät sisämarkkinapäätelmät ovat jatkoa Eurooppa-neuvoston 22.3.2019 päätelmäkirjauksille EU:n kasvusta ja kilpailukyvyistä. Eurooppa-neuvosto vaati politiikan alojen yhdennettyä toimintatapaa ja erityisesti sisämarkkinoiden syventämistä ja vahvistamista edelleen painottaen erityisesti palvelutalouden kehittämistä ja digitaalisten palvelujen valtavirtaistamista. Lisäksi Eurooppa-neuvoston päätelmissä painotettiin jäljellä olevien perusteettomien esteiden poistamista ja uusien esteiden luomisen ehkäisyä. Pääomamarkkinaunionin ja energiaunionin syventämiseksi ja oikeudenmukaisen ja toimivan verotuksen varmistamiseksi olisi toteutettava lisätoimia.

Nyt hyväksyttävänä olevissa neuvoston päätelmien alussa viitataan myös komission 22.11.2018 antamaan tiedonantoon ”Sisämarkkinat muuttuvassa maailmassa: ainutkertainen voimavara, joka edellyttää uutta poliittista sitoutumista”.

Päätelmät jakautuvat kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kuvataan tavoitteita ”sisämarkkinoiden yhdennetyn toimintatavan” hengessä. Toisessa osiossa on listattuna pyyntöjä toimenpiteiksi enimmäkseen komissiolle, mutta myös jäsenmaille.

Päätelmien tavoitteissa tuodaan esille tarve pitkän tähtäimen näkemykselle maailmanlaajuisesti kilpailukykyisille EU:n sisämarkkinoille, jossa otetaan huomioon globaalit, teknologiaan, turvallisuuteen ja kestävyys liittyvät haasteet kaikilla olennaisilla politiikan aloilla. Niin jäsenmaiden kuin EU-instituutioiden tulee sitoutua tavoitteiden eteenpäin viemiseen. Eteenpäin katsovat sisämarkkinat mahdollistavat digitaalitaloudesta hyötymiseen ja kestävä Euroopan niin talouden, ympäristön kuin sosiaalisten asioiden näkökulmasta. Liike-elämän ja kansalaiset tulee nostaa politiikanteon keskipisteeseen ja selvittää näiden kohtaamia esteitä erityisesti rajat

ylittävässä toiminnassa. Tavaroiden ja palveluiden vapaata liikkuvuutta tulee virtaviivaistaa kaikilla olennaisilla politiikan aloilla.

Tavoitteena on myös tehostaa lainsäädännön toimeenpanoa ja soveltamisen seurantaan niin unionissa että kansallisella tasolla. Näin voidaan varmistaa yritysten ja kansalaisten sisämarkkinoihin liittyvien oikeuksien toteutuminen käytännössä. Lainsäädännön valmistelussa korostetaan puolestaan paremman sääntelyn periaatteen noudattamista läpi koko prosessin. Näin varmistetaan lainsäädännön laatu ja vältetään tarpeettoman hallinnollisen taakan muodostumista.

Toimenpiteissä komissiota pyydetään antamaan maaliskuuhun 2020 mennessä arvio sisämarkkinoilla jäljellä olevista lainsäädännöllisistä ja ei-lainsäädännöllisistä esteistä ja mahdollisuuksista keskittyen erityisesti palveluihin. Arvion pohjalta komissiota pyydetään toimenpiteitä sisämarkkinoiden syventämiseksi ja vahvistamiseksi. Komissiota pyydetään myös tekemään yhteistyössä jäsenmaiden kanssa koordinaatioitua analyysiä sisämarkkinoiden mahdollisuuksista rajat ylittävässä yhteistyössä ja arvoketjuissa eri sektoreilla ja toimenpiteitä analyysin pohjalta. Ruohonjuuritason toimenpiteinä päätelmissä on listattuna mm. eri alojen asiantuntijoiden saattaminen yhteen, erilaiset pilottiprojektit ja loppukäyttäjän mukaan kohdennetusti annettava tieto elinkeinon harjoittamisesta toisessa jäsenmaassa.

Kuten maalikuun 2019 Eurooppa-neuvoston päätelmissä, komissiota pyydetään näissäkin päätelmissä kehittämään tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa maaliskuuhun 2020 mennessä pitkän aikavälin toimintasuunnitelma sisämarkkinasääntöjen panemiseksi täytäntöön ja noudattamisen valvomiseksi paremmin. Näiden lisäksi komission toivotaan esittelevän vuosittain neuvostolle raportin sisämarkkinoiden integraation ja toiminnan nykytilasta sisältäen myös katsaus lainsäädännön toimeenpanon tilanteeseen.

Lisäksi päätelmissä kiinnitetään huomiota kuluttajansuojaan nopeasti muuttuvassa digitaalisessa ympäristössä, sisämarkkinoiden ongelmia ratkovan epävirallisen SOLVIT-verkoston toiminnan vahvistamiseen, julkisten hankintojen toimintaympäristön tehostamiseen ja Euroopan standardisointijärjestelmän kehittämiseen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 241 artiklan nojalla pyytää neuvosto voi pyytää komissiolta tutkimuksia, joita se pitää yhteisten tavoitteiden toteuttamiseksi tarpeellisina.

Neuvoston päätelmien hyväksyminen vaatii jäsenmaiden yksimielisyyden. Jos konsensusta ei saada aikaan, asiakirjasta tulee puheenjohtajan päätelmät.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentti ei osallistu neuvoston päätelmien valmisteluun.

Kansallinen valmistelu

EU-8 kilpailukykyjaosto 16.5.2019

EU-ministerivaliokunta 24.5.2019 kirjallinen menettely

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 24.5.2019

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Päätelmien valmistelussa jäsenmaat ovat kiinnittäneet huomiota erityisesti kirjauksiin, jotka liittyvät verotukseen, paremman sääntelyn tavoitteisiin, palvelumarkkinoiden kehittämiseen ja kuluttajansuojaan. Lisäksi neuvoston työryhmässä on pohdittu, mitä holistinen tarkastelu politiikan alojen kesken käytännössä tarkoittaa, sillä tämä termi on päätelmien kantavana perusajatuksena.

Asiakirjat

9245/19, Puheenjohtajan tausta-asiakirja ja kysymykset neuvoston keskustelua varten
9402/19, Puheenjohtajan ehdotus neuvoston päätelmiksi

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Johtava asiantuntija Hannele Timonen, [hannele.timonen\(at\)tem.fi](mailto:hannele.timonen(at)tem.fi), puh. 050 381 5807

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

Työ- ja elinkeinoministeriö

PERUSMUISTIO

TEM2019-00308

IYR

Heikkilä Maija(TEM)

17.05.2019

Asia

Kilpailukykyneuvosto: teollisuuspolitiikkapäätelmät

Kokous

27.05.2019 - 28.05.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Kilpailukykyneuvoston on tarkoitus hyväksyä 27.5.2019 puheenjohtajamaan Romanian luonnostelema ehdotus neuvoston päätelmiksi EU:n teollisuuspolitiikasta. Puheenjohtaja on laatinut keskustelun pohjaksi kolme kysymystä eurooppalaisesta teollisuuspolitiikasta.

Teollisuuspolitiikkapäätelmät käsitellään neuvostossa yhdessä sisämarkkinapäätelmien kanssa, vaikka puheenjohtaja onkin laatinut kummastakin omat taustapaperinsa kysymyksineen.

Neuvostossa käytävä keskustelu on jatkoa komission 13.9.2017 julkaisemalle tiedonannolle *Investoimme älykkääseen, innovatiiviseen ja kestävään teollisuuteen. Uudistettu EU:n teollisuuspoliittinen strategia* (COM (2017) 479 final) sekä kilpailukykyneuvoston päätelmiin 29.5.2017 (8944/17), 30.11.2017 (14368/17), 12.3.2018 (6605/18) ja 29.11.2018 (14221/18).

Asiakohdassa hyväksytään päätelmät.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä puheenjohtajan esityksen neuvoston päätelmiksi.

Suomen kannalta EU:n teollisuuspolitiikan pitää olla tulevaisuusorientoitunutta ja sen tulee tukea EU:n globaalia kilpailukykyä ja taata eurooppalaisten yritysten, ml pk-yritykset, parempi pääsy globaaleihin arvoketjuihin. Tulevaisuuden teollisuuspolitiikan tulee keskittyä EU:n globaalille kilpailukyvyllä tärkeisiin teemoihin kuten digitaaliseen murrokseen, innovointiin, vähähiiliseen talouteen, bio- ja kiertotalouteen sekä niiden synnyttämiin mahdollisuuksiin. On tärkeää, että EU-tason teollisuuspolitiikassa löydetään synergiaa myös muihin keskeisiin aloitteisiin kuten tekoäly, kiertotalous ja biotalous, mikä vahvistaa myös eri aloitteiden johdonmukaisuutta. Globaalin kilpailukyvyn vahvistaminen edellyttää, että EU-tason toimenpiteet huomioivat

nykyistä paremmin palveluiden, ja erityisesti digitaalisten palveluiden, merkityksen modernien liiketoimintamallien ja teollisuuden arvoketjujen kulmakivenä.

Suomi tukee puheenjohtajan näkemystä siitä, että hyvin toimivat sisämarkkinat ovat edellytys eurooppalaisten yritysten globaalille kilpailukyvyille, ja ne luovat pohjan yritysten pääsyyllä globaaleihin arvoketjuihin. Toimivat ja kilpailukykyiset sisämarkkinat helpottavat myös EU:n kauppaneuvotteluja. Sisämarkkinoita tulee rakentaa kokonaisvaltaisesti, tulevaisuuden mahdollisuuksia ja haasteita ennakoiden sekä oikein kohdennetuilla politiikkatoimin, joissa huomioidaan myös pk-yritykset. Eurooppalaiselle taloudelle on tärkeää, että sisämarkkinat houkuttelevat yrityksiä investoimaan, yritysten arvonaluonnista merkittävä osa tapahtuu Euroopassa ja yrityksillä on pääsy globaaleihin arvoketjuihin. Toimivat sisämarkkinat edellyttävät osaavaa työvoimaa, toimivaa työvoiman liikkuvuutta sekä työn murroksen ja sosiaalisen ulottuvuuden huomioimista. Eurooppalaista kilpailukykyä parantaa merkittävästi se, että teollisuuden työntekijöiden digitaalisiin perustaitoihin ja koulutukseen kiinnitetään riittävästi huomiota.

Suomi korostaa, että toimiva kilpailu auttaa eurooppalaisia yrityksiä kehittymään kilpailukykyisiksi ja kilpailemaan menestyksekkäästi myös maailmanlaajuisilla markkinoilla. Sekä Suomessa että EU:n alueella tavoitteena tulisi olla, että kaikilla taloudellista toimintaa harjoittavilla tahoilla on tasapuoliset toimintaedellytykset toimia markkinoilla ja kilpailla asiakkaista, eikä markkinoille tuloon tai siellä toimimiseen liity perusteettomia esteitä. Suomen ja muiden pienten jäsenmaiden etu on asianmukaisen tiukka valtiontukipolitiikka, jolla vähennetään tuista aiheutuvaa kilpailun vääristymistä ja tukikilpailun riskiä. Suomen kannalta on hyödyllistä selvittää strategisten arvoketjujen tuomat mahdollisuudet, mutta on tärkeää, että komissio arvioi esimerkiksi IPCEI-hankkeet ennalta siten, että kilpailun vääristymät jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Suomen kannalta hyvin toimiva eurooppalainen standardisointijärjestelmä edistää yleistä talouskasvua ja tukee eurooppalaisen teollisuuden innovaatiotoimintaa ja kilpailukykyä. Standardien tulee jatkossakin perustua pääsääntöisesti vapaaehtoisuuteen. On myös huolehdittava siitä, että sektorikohtaiset standardit tukevat sektorit ylittävän yhteen toimivan, teknologianeutraalin ja kilpaillun markkinan toimintaedellytyksiä, eivätkä aseta esteitä tulevaisuuden innovaatioille.

Suomi on korostanut avointa sääntöperäistä kauppaa, ja katsoo että kaupanesteisiin ja markkinahäiriöihin tulisi puuttua pääosin olemassa olevia mekanismeja kehittämällä ja niiden käyttöä tehostamalla.

Suomi tukee puheenjohtajan näkemystä siitä, että on tärkeää kehittää mekanismeja, joilla voidaan valmistella ja seurata teollisuuspoliittisen strategian tavoiteasetantaa ja toimeenpanoa niin seuraavan komission viisivuotiskaudella kuin sen jälkeen. Suomi pitää myös tärkeänä kehittää ja hyödyntää mittareita, joilla voidaan seurata eurooppalaisen teollisuuden globaalia kilpailukykyä.

Pääasiallinen sisältö

Kilpailukykyneuvostossa hyväksytään päätelmät EU:n tulevasta teollisuuspoliittisesta strategiasta.

Päätelmätekstissä korostetaan, että keskustelu on jatkoa toukokuussa 2017, marraskuussa 2017 ja maaliskuussa 2018 ja marraskuussa 2018 hyväksytyille neuvoston teollisuuspolitiikkaa koskeville päätelmille, helmikuussa 2019 hyväksytyille tekoälypäättelmille, maaliskuussa hyväksytyille immateriaalioikeuspäätelmille sekä Eurooppa-neuvoston päätelmille maaliskuussa 2018 ja maaliskuussa 2019. Päätelmät tähtäävät kokonaisvaltaiseen, pitkän aikavälin EU:n teollisuuspoliittiseen strategiaan.

Päätelmätekstissä viitataan erityisesti Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2019 antamiin päätelmiin, joissa alleviivataan vahvan taloudellisen pohjan merkitystä Euroopan kilpailukyvyille ja globaalille roolille.

Päätelmäteksti mm.

- alleviivaa teollisuuden ja teollisuuteen kytkeytyvien palveluiden roolia Euroopan kestävässä kasvussa, työllisyydessä ja talouskehityksessä.
- tunnistaa eurooppalaisen teollisuuden globaalissa kontekstissa kohtaamat haasteet ja korostaa innovaatio- ja kasvumyönteisen sääntely-ympäristön ja reilun kilpailun merkitystä sisämarkkinoilla ja globaalisti, jotta suojeltaisiin kuluttajia, edistettäisiin talouskasvua ja kilpailukykyä ja jatkettaisiin eurooppalaisen sääntelykehikon päivittämistä uusiin teknologioihin ja globaaleihin markkinoihin vastaavaksi.
- alleviivaa tarvetta vahvistaa EU:n teollisuuden kilpailukykyä ja edistää sisämarkkinoiden integraatiota, jotta mahdollistettaisiin EU:n teollisuuden tasapuoliset toimintaedellytykset ja mahdollisuudet kilpailla globaalisti kaikkia relevantteja keinoja käyttäen.
- korostaa valtioneuvostojen noudattamista ja EU:n sitoutumista avoimeen, WTO-perusteiseen sääntöpohjaiseen kauppajärjestelmään.
- toistaa tarpeen kattavalle pitkän aikavälin EU:n teollisuuspoliittiselle strategialle, jossa on määritelty selkeä visio ja konkreettiset keinot vuoteen 2030 asti.
- painottaa tarvetta teollisuuspolitiikan, sisämarkkinapolitiikan, tutkimuksen, innovaatiopolitiikan, digitalisaation ja ympäristöpolitiikan välisten linkkien vahvistamiselle ja vahvojen sisämarkkinoiden merkitystä eurooppalaisen liike-elämän globaalille kilpailukyvyille.
- korostaa vahvojen eurooppalaisten arvoketjujen merkitystä globaalissa kontekstissa ja korostaa tarvetta markkinoiden integraatiolle erityisesti teollisuuden arvoketjujen kannalta relevanttien palvelusektoreiden vahvistamiseksi.
- painottaa Euroopan laajuisten integroitujen teollisuusprojektien kehittämisen tärkeyttä kaikissa kiinnostuneissa jäsenmaissa, jotta mahdollistettaisiin eurooppalaisen teollisuuden kyky vastata kasvavaan kansainväliseen kilpailuun ja säilytettäisiin korkean arvonlisän, kuten mikroelektroniikan, tuotanto Euroopassa. Ottaa huomioon erityisesti eurooppalaisen akkusektorin lupaavana aloitteena vahvistaa kilpailukykyisen valmistuksen arvoketjuja.
- alleviivaa, että IPCEI on yksi relevanteista keinoista strategisten arvoketjujen tukemisessa EU-tasolla.
- korostaa tarvetta edistää yksityisiä ja julkisia investointeja tutkimuksessa, innovaatioissa, digitalisaatiossa, datassa, tekoälyssä, puhtaissa teknologioissa, kiertotaloudessa ja muissa kestävässä talouden malleissa, jotta Euroopan teollisuuden pohjaa voitaisiin edelleen vahvistaa ja kehittää.
- tunnistaa toimivat ja tehokkaat immateriaalioikeudet olennaisiksi kehitykselle ja kasvulle ja muistuttaa, että on olennaista jatkaa eurooppalaisten immateriaalioikeuksien kehittämistä, jotta varmistettaisiin erityisesti pk-yritysten ideoiden tehokas tuominen markkinoille.
- korostaa merkittävää kontribuutiota, jonka Horisontti Eurooppa –ohjelma voi tuoda tukemalla teollisuuden kilpailukykyä ja vastaamalla globaaleihin haasteisiin erityisesti teollisuuden teknologioiden, prosessien ja liiketoimintamallien

kehittämisen kautta sekä toivottaa tervetulleeksi Euroopan innovaationeuvoston kehittämisen.

- vaatii toimenpiteitä Euroopan kilpailukyvyyn kannalta tärkeiden lahjakkuuksien kasvattamiseen ja tarvittavien taitojen varmistamiseen erityisesti nousevien teknologioiden ja tekoälyn saralla.
- toivottaa tervetulleeksi komission tiedonannon ”A Clean Planet for all: A European strategic long-term vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy”. Katsoo, että siirtymä ilmastoneutraaliin kiertotalouteen tuo mukanaan sekä mahdollisuuksia että uhkia eurooppalaiselle teollisuudelle.
- toivottaa tervetulleeksi kiertotalouden toimintasuunnitelman ja alleviivaa kiertotalouden potentiaalia EU:n talouden kilpailukyvyllä. Korostaa erityisesti uusien teknologioiden potentiaalia kiertotalouden kehittämisessä ja sisämarkkinoiden merkitystä kiertotalouden raaka-aineiden ja tuotteiden hyödyntämisen kannalta.
- tunnistaa erityisesti energiantensiivisen teollisuuden kohtaavan mahdollisuuksia ja haasteita siirryttäessä kohti muuttuvaa sääntely-ympäristöä ja korostaa tarvetta luoda eurooppalaiset ja globaalit markkinat vähähiilisille tuotteille ja palveluille.
- ottaa huomioon komission tiedonannon ”Harmonised standards: Enhancing transparency and legal certainty for a fully functioning Single Market” ja rohkaisee kaikkia relevantteja toimijoita huomioimaan yhdenmukaiset standardit.
- korostaa mikro- ja pk-yritysten tuottavuutta EU:n kilpailukyvyllä ja pk-yritysten kansainvälistymisen merkitystä kasvulle ja vaatii komissiota harkitsemaan ”Small Business Act for Europe” –aloitteen päivittämistä.
- korostaa klustereiden avainroolia EU:n teollisuuspoliittisen strategian toimeenpanossa ja alleviivaa tulevan sisämarkkinaohjelman potentiaalia edistää teollisuuden modernisaatiota yhteisten klusterialoitteiden avulla.
- muistuttaa kilpailukykyneuvoston horisontaalisesta roolista kasvun ja kilpailukyvyyn vahvistajana ja pyytää huomiomaan kaikki relevantit horisontaaliset ja sektorikohtaiset ehdotukset, joilla on todennäköisiä vaikutuksia kilpailukykyyn.

Puheenjohtaja on laatinut seuraavat kysymykset keskustelun pohjaksi:

- a.) Mitkä tavoitteet ja toimenpiteet näette kaikkein tärkeimpinä sisällyttää tulevaan teollisuuspoliittiseen strategiaan? Miten voisimme vahvistaa dialogia teollisuuden edustajien kanssa reflektoidaksemme paremmin heidän tarpeitaan tulevaa teollisuuspoliittista strategiaa ajatellen sekä kestäväen kasvun, työpaikkojen ja tuottavuuden varmistamiseksi?
- b.) Mitkä instrumentit ja politiikkatoimenpiteet tulee laittaa paikalleen EU-tasolla, kansallisella tasolla ja alueellisella tasolla, jotta löydettäisiin ratkaisu, jolla strategisten arvoketjujen kannalta merkittävien sektoreiden potentiaali tukisi pk-yritysten kasvua ja teollisuuden modernisaatiota? Miten voimme paremmin varmistaa, että sisämarkkinat, palvelut ja digitaalinen murros mukaan lukien, toimivat teollisuuden arvoketjuja edistäen?
- c.) Mihin politiikkatoimenpiteisiin kilpailukykyneuvoston keskusteluiden tulisi keskittyä, jotta voitaisiin edistää EU:n teollisuuden kilpailukyvyyn kehitystä?

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa**Kansallinen valmistelu**

EU-8 kilpailukykyjaosto 16.5.2019

EU-ministerivaliokunta 24.5.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri Valiokunta 24.5.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**Taloudelliset vaikutukset****Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät****Asiakirjat**

Teollisuuspolitiikkapäätelmät 8879/19

Puheenjohtajan tausta-asiakirja 8877/19

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Maija Heikkilä, maija.heikkila.tem.fi, puh 029 504 7003

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

Työ- ja elinkeinoministeriö

PERUSMUISTIO

TEM2019-00309

TTM

Paju Isabella(TEM)

20.05.2019

Asia

EU; Kilpailukykyneuvoston kokous 27.5.2019; Neuvoston matkailupäätelmien hyväksyminen: Päätelmät matkailualan kilpailukykyä EU:n kestävästä kasvusta, työllisyyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistäjänä seuraavalla vuosikymmenellä

Kokous

Kilpailukykyneuvosto 27.05.2019 - 28.05.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Puheenjohtajamaa Romania järjestää kilpailukykyneuvoston kokouksen 27.5.2019. Asialistalla on matkailupäätelmien hyväksyminen.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä puheenjohtajan esityksen neuvoston päätelmiksi.

Suomi katsoo, että matkailun edistäminen on suotavaa yhteisesti sovittujen prioriteettien mukaisesti, sillä matkailun kestävässä kehittämisessä on kasvupotentiaalia. Suomi pitää tärkeänä, että kestävyys huomioidaan matkailun kehittämisessä taloudellisesti, ympäristöllisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti. Kestävyyden huomiointi ei saa pysäyttää matkailualan kasvua, vaan lisätä alan positiivista vaikuttavuutta ja ohjata minimoimaan negatiivisia vaikutuksia.

Suomi pitää tärkeänä, että matkailun kehittäminen on markkinalähtöistä yritysten perustoimintaa, jota julkinen valta voi tukea tarjoamalla kilpailukykyä lisäävän toimintaympäristön.

Suomi katsoo, että eurooppalaisen matkailupolitiikan tärkein tehtävä on pitää huolta ja lisätä koko Euroopan matkailun kilpailukykyä ottaen huomioon subsidiariteettiperiaatteen.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmien tavoitteena on nostaa esille matkailun merkittävyyttä kasvuun, työllisyydelle ja sosiaaliselle yhteenkuuluvuudelle Euroopan unionissa, mutta myös matkailun tärkeää roolia Euroopan imagon luojana kolmansissa maissa. Lisäksi päätelmät pyrkivät lisäämään matkailun vaikuttavuuden ja merkittävyyden ymmärrystä eri politiikkasektoreilla. Päätelmät korostavat matkailun kasvavaa merkitystä Euroopan kansantaloudelle (yli 10% BKT:sta) ja työllisyydelle (lähes 12% kokonaistyövoimasta)

sekä Euroopan asemaa maailman johtavana matkakohteena (yli 40% markkinaosuus), jossa kansainvälisten matkailijoiden määrä on kasvanut yhdeksän vuotta peräkkäin.

Päätelmissä on laaja lähestymistapa, mikä mahdollistaa matkailun eri ulottuvuuksien ja matkailuelinkeinon kehittämiseen vaikuttavien moninaisten asioiden huomioon ja eri politiikkasektorien osallistamisen matkailun kehittämiseen.

Komissiota kehoitetaan laatimaan analyysi viimeaikaisesta kehityksestä ja tulevista suuntauksista sekä niiden vaikutuksista matkailualaan, ottaen huomioon erityisesti päätelmissä tunnistetut kestävyys, digitalisaatioon ja osaamiseen liittyvät haasteet ja mahdollisuudet. Analyysin perusteella komissiota kehoitetaan ottamaan vertailukohdaksi vuoden 2010 matkailua koskeva tiedonanto (KOM (2010) 352) ja sen mahdolliset jatkotoimet, ja toteuttamaan yhdessä jäsenvaltioiden ja muiden relevanttien sidosryhmien kanssa tarkoituksenmukaisinta vuoteen 2030 ulottuvaa matkailupolitiikkaa tavoitteena säilyttää EU:n asema maailman matkakohteiden markkinajohtajana.

Jäsenvaltioita kannustetaan huomioimaan kestävä kehitys, innovaatioiden ja digitalisaation sekä osaamisen tuomat mahdollisuudet ja haasteet matkailun kehittämisessä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla sekä edistettäessä kilpailukykyistä, kestävä, saavutettavaa ja inklusiivista matkailupolitiikkaa, joka edistää EU:n ilmastotavoitteiden ja Pariisin sopimuksen sekä Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamista.

Jäsenvaltioita ja komissiota kehoitetaan toimivaltuuksiensa puitteissa jatkamaan kestävä matkailukehitystä edistävää yhteistyötä julkisten ja yksityisten toimijoiden, toimialojen ja alueiden välillä, alueiden omista voimavaroista ja inhimillisestä pääomasta lähtöisin olevan älykkään erikoistumisen vahvistamista, matkailun painopisteen siirtämistä määrällisestä kasvusta laatu korostavaan kestäväan kasvuun ja työllisyyteen, laadukkaiden ja inklusiivisten matkailupalveluiden kehittämistä, sujuvaa saavutettavuutta, osaamisen lisäämistä ja koulutuksen kehittämistä, pk-sektorin osallistumista digitaalisen talouden mahdollisuuksiin sekä kilpailukykyisen matkailusektorin toimintaedellytyksiä tukevien aloitteiden lisäämistä ja pk-sektoria kuormittavan lisärasitteiden välttämistä. Lisäksi ehdotetaan aiempaa tiiviimpää asiantuntijatasoon dialogia matkailuun vaikuttavasta lainsäädännöstä ja harkitsemaan eurooppalaisen kestävä matkailun teemavuoden käyttöönottoa.

Päätelmien linjaukset tukevat osaltaan Suomen matkailupoliittisia linjauksia ja kevään 2019 aikana päivitettävän Suomen kasvun ja uudistumisen tiekartan toteutumista.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

Poikkihallinnollinen matkailun asiantuntijaryhmä MiniMatka 4.3.2019

EU8-kilpailukykyjaoston kirjallinen menettely 7.-12.3.2019

EU8-kilpailukykyjaosto 16.5.2019

EU-ministerivaliokunta 24.5.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri Valiokunta 24.5.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**Taloudelliset vaikutukset**

Toimenpiteet edistävät matkailualan kasvua ja kilpailukykyä.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**Asiakirjat**

9264/19

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Sanna Kyyrä, TEM, sanna.kyyra@tem.fi, p. 050 358 9497

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

Työ- ja elinkeinoministeriö

PERUSMUISTIO

TEM2019-00320

Haapsaari Jani(TEM)

21.05.2019

Asia

EU; kilpailukykyneuvosto; sisämarkkinat ja teollisuus; muut asiat

Kokous

Kilpailukykyneuvosto 27.05.2019 - 28.05.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Kilpailukykyneuvoston kokouksessa (sisämarkkinat ja teollisuus) muissa asioissa kuullaan joukko tiedotusasioita, mukaan lukien Suomen valtuuskunnan tiedotusasia koskien EU-puheenjohtajuuskauden alustavista painopisteistä.

Suomen kanta

Suomi tukee saavutettua neuvottelutulosta ja voi hyväksyä direktiivin rajatylittävistä yhtiömuodon muutoksista, sulautumisista ja jakautumisista ehdotetun mukaisena. Suomi ottaa tiedoksi puheenjohtajavaltion tiedotusasian direktiivistä EU:n kuluttajansuojasääntöjen nykyaikaistamisesta. Suomi on tyytyväinen siihen, miten neuvottelut direktiivistä kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista ovat edenneet Romanian puheenjohtajuuskauden aikana ja kiittää Romaniaa sen tekemästä työstä.

Suomi tukee saavutettua neuvottelutulosta direktiivistä kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista ja asetusta ajoneuvojen yleisestä turvallisuudesta ja voi hyväksyä asetuksen ehdotetun mukaisena. Suomi ottaa puheenjohtajamaa Romanian esittämät jäsenmaiden huomioid tiedoksi koskien komission tiedonannosta ”Parempaa sääntelyä: tilannearvio ja sitoumuksessa pysyminen” sekä ottaa tiedoksi puheenjohtajamaa Romanian esityksen Craiovassa, Romaniassa 18. maaliskuuta 2019 järjestetystä autoteollisuutta käsittelevästä foorumista. Lopuksi Suomi esittelee kilpailukykyneuvostossa EU-puheenjohtajuuskautensa alustavia painopisteitä.

Pääasiallinen sisältö

**a) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset
(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)**

i) Direktiivi rajatylittävistä yhtiömuodon muutoksista, sulautumisista ja jakautumisista

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Komissio antoi toukokuussa 2018 direktiiviehdotuksen, jonka tavoitteena on helpottaa sijoittautumisvapauden käyttämistä EU:ssa säätämällä osakeyhtiön kotipaikan siirrosta ja rajatylittävistä jakautumisista sekä muuttamalla ja täydentämällä rajatylittäviä sulautumisia koskevaa EU-sääntelyä. Valtioneuvosto on ehdotuksesta eduskunnalle antamassaan kirjelmässä (U32/2018 vp) todennut suhtautuvansa lähtökohtaisesti myönteisesti toimiin, joilla tehostetaan yritysten sijoittautumisvapauden käytön helpottamista ja pitänyt tärkeänä, että ehdotuksessa otetaan huomioon erilaisten yhtiöiden ja niiden sidosryhmien perustellut tarpeet. Valtioneuvosto on jatkokirjelmässään (UJ 45/2018 vp) todennut, että direktiivistä toimielinten välisissä neuvotteluissa saavutettu kompromissi vastaa kokonaisuutena arvioiden Suomen neuvottelutavoitteita. Coreper hyväksyi direktiiviehdotuksesta saavutetun kompromissin 27.3.2019. Euroopan parlamentti on hyväksynyt direktiivin täysistunnossa 18.4.2019 toimielinten välillä saavutetun neuvottelutuloksen mukaisena. Suomi osallistui tulevana puheenjohtajana tarkkailijana trilogineuvotteluihin ja pyrki tukemaan Romaniaa neuvoston neuvottelutavoitteiden saavuttamiseksi.

Suomi tukee saavutettua neuvottelutulosta ja voi hyväksyä direktiivin ehdotetun mukaisena.

ii) Direktiivi EU:n kuluttajansuojasääntöjen nykyaikaistamisesta

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Pj. informoi direktiiviehdotuksen käsittelytilanteesta. Pj-valtio teki kunnianhimoisesti työtä direktiiviä koskevien neuvottelujen loppuun saattamiseksi ennen EP-vaaleja. Asetettuun tavoitteeseen päästiin: neuvosto ja EP pääsivät asiallisesti yhteisymmärrykseen ehdotuksesta maaliskuussa. Seuraavaksi käsittely jatkuu lingvisti-juristien tarkistuksella, minkä jälkeen neuvoston ja uuden EP:n on vielä hyväksyttävä teksti ennen direktiivin lopullista antamista.

iii) Direktiivi kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Komissio antoi huhtikuussa 2018 direktiiviehdotuksen edustajakannemenettelyä koskevaksi direktiiviksi. Ehdotuksen tavoitteena on edistää kuluttajien mahdollisuutta saada hyvitystä kärsimistään menetyksistä silloin, kun elinkeinonharjoittaja on rikkonut kuluttajan oikeuksia suojaavaa lainsäädäntöä. Nykyinen EU-järjestelmä perustuu uhkasakolla sanktioituihin kieltoihin jatkaa lainvastaista menettelytapaa eikä se sisällä hyvitysmenettelyä. Ehdotus on osa komission ”Kuluttajat vahvempaan asemaan” –hanketta.

Direktiivillä luotaisiin menettely, edusajakanne, jossa edustaja voi nostaa kanteen tuomioistuimessa tai esittää vaatimuksen viranomaisessa kuluttajaryhmän

puolesta asiassa, jossa elinkeinonharjoittajan oikeudenloukkaus kohdistuu kuluttajien yhteisiin etuihin. Edustajana voisivat toimia niin sanotut oikeutetut yksiköt. Yksiköt nimettäisiin erikseen. Ne voisivat olla viranomaisia tai kuluttajien etua edustavia järjestöjä.

Edustaja voisi vaatia, että elinkeinonharjoittajan lainvastainen menettelytapa kielletään tai vahvistetaan kuluttajan suojattuja etuja loukkaavaksi taikka että elinkeinonharjoittaja velvoitetaan suorittamaan hyvitys. Vaatimukset tulisi voida käsitellä samassa prosessissa. Suoritettava hyvitys voisi olla esimerkiksi korvaus, hinnanalennus, tuotteen korvaaminen uudella tai sen korjaaminen.

Direktiivi kattaisi lukuisia eri aloja, kuten tietosuoja-, rahoituspalvelu-, matkustus- ja matkailu-, energia-, televiestintä- ja ympäristöalan. Direktiivi tulisi sovellettavaksi, jos elinkeinonharjoittaja rikkoo sellaisia EU-säännöksiä, joilla suojataan kuluttajien etuja. Direktiivillä annettaisiin edustajakanteita koskevat vähimmäissäännökset. Direktiivi ei estäisi jäsenvaltioita pitämästä voimassa muita ryhmäkannejärjestelmiä, jos ne eivät ole ristiriidassa direktiivin asettamien vähimmäisvaatimusten kanssa.

Valtioneuvosto on ehdotuksesta eduskunnalle antamassaan kirjelmässä (U 31/2018 vp) pitänyt direktiiviehdotuksen tavoitteita kannatettavina. Jatkovalmistelussa on kuitenkin selvitettävä mm. ehdotuksen suhdetta nykyiseen valvontamenettelyyn ja kansallisiin ryhmäkannemenettelyihin. Direktiivin säännösten tulisi olla mahdollisimman joustavia siten, että edustajakannejärjestelmä olisi kansallisesti toteutettavissa joustavasti eri keinoin.

Asian käsittely neuvoston kuluttajansuoja- ja kuluttajavalistustyöryhmässä on kesken.

Suomi on tyytyväinen siihen, miten neuvottelut ovat edenneet Romanian puheenjohtajuuskauden aikana ja kiittää Romaniaa sen tekemästä työstä. Edustajakannedirektiivi tulee olemaan myös Suomen puheenjohtajuuskauden prioriteetteja. Suomen tavoitteena on mahdollisuuksien mukaan neuvoston yleisnäkemyksien marraskuun KIKY-neuvostossa.

iv) Asetus ajoneuvojen yleisestä turvallisuudesta

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Komissio julkaisi 17.5.2018 asetusehdotuksen, jossa esitettiin autoihin ja niiden perävaunuihin useita uusia pakollisia turvaominaisuuksia. Niitä ovat esimerkiksi onnettomuustallennin, älykäs nopeusavustin sekä jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta parantavat järjestelmät. Turvaominaisuuksien tarkat tekniset vaatimukset säädetään tämän asetuksen nojalla annettavissa komission asetuksissa.

Valtioneuvosto totesi eduskunnalle antamassaan kirjelmässä (U 46/2018 vp) pitävänsä ehdotuksen tavoitteita liikenneturvallisuuden parantamisesta kannatettavina. Valtioneuvosto nosti kuitenkin huoleksi uusien vaatimuksen pitkät siirtymäajat, joita saatiinkin neuvotteluissa hieman lyhennettyä. Valtioneuvosto piti myös tärkeänä, että ajoneuvojen viestintäratkaisuissa ja kyberturvallisuudessa tukeudutaan mahdollisimman laajasti jo käytössä oleviin teknologioihin, jotta liikenteen yhteentoimivuus varmistetaan.

Coreper hyväksyi asetusehdotuksesta saavutetun kompromissin 29.3.2019 ja Euroopan parlamentti hyväksyi asetuksen täysistunnossa 16.4.2019 toimitettujen välillä saavutetun neuvottelutuloksen mukaisena. Suomi osallistui tulevana puheenjohtajana tarkkailijana trilogineuvotteluihin ja pyrki tukemaan Romaniaa neuvoston neuvottelutavoitteiden saavuttamiseksi.

Suomi tukee saavutettua neuvottelutulosta ja voi hyväksyä asetuksen ehdotetun mukaisena.

b) Sääntelyn parantaminen

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Komissio julkaisi huhtikuussa tiedonannon ”Parempaa sääntelyä: tilannearvio ja sitoumuksessa pysyminen”, jossa käsitellään Junckerin komission paremman sääntelyn toimenpiteiden toimivuutta ja riittävyyttä. Puheenjohtajamaa RO aikoo esitellä kokouksen AOB-asiakohtana neuvoston puheenjohtajan huomioiden komission tiedoksiannosta. Huomioiden perustuvat jäsenmailta paremman sääntelyn työryhmässä (kilpailukyky ja kasvu) kerättyihin kehittämistoiveisiin. Huomioiden eivät sido jäsenmaita.

RO esittää, että kunnianhimoisen paremman sääntelyn politiikan tulisi olla myös seuraavan komission prioriteetti. Vaikutusarviointien laatua tulisi parantaa ja muita paremman sääntelyn työkaluja kehittää edelleen.

EU-tason määrällisten sääntelyn vähentämistavoitteiden ollessa kiistanalainen asia RO mainitsee kuitenkin merkittävän osan jäsenmaista kannattavan sellaisten käyttöönottoa. Lisäksi RO tuo esille lukuisia muita jäsenmaiden esittämiä kehittämiskohteita liittyen REFIT-ohjelmaan, Sääntelyntarkastelulautakuntaan, subsidiariteettiin, sääntelyn toimeenpanoon ja muihin paremman sääntelyn teemoihin. Puheenjohtajan huomioissa tuodaan esille myös Suomen nostamia teemoja, kuten pk-yritysvaikutusten parempi huomioiminen vaikutusten arvioinnissa.

Suomi ottaa puheenjohtajamaa Romanian esittämät jäsenmaiden huomioiden tiedoksi.

c) Autoteollisuutta käsittelevä foorumi (Craiova, Romania, 18. maaliskuuta 2019)

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtajamaa Romania kertoo Craiovassa, Romaniassa 18. maaliskuuta 2019 järjestetystä autoteollisuutta käsittelevästä foorumista.

Suomi ottaa puheenjohtajamaa Romanian esityksen tiedoksi.

d) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma

Suomen valtuuskunnan tiedotusasia

Lähiviikkoina nimitettävä hallitus tulee asettamaan Suomen puheenjohtajakauden painopisteet ja ohjelman. Suomi esittelee kilpailukykyneuvostossa alustavia painopisteitä.

Yleisenä tavoitteena on kestävä kasvun edistäminen ja Euroopan globaalien kilpailukykyyn vahvistaminen. Yhtenä keinona on eri politiikkasektoreiden entistä

kokonaisvaltaisempi tarkastelu eli sisämarkkinoiden, teollisuuspolitiikan, digitalisaation, innovaatio- ja kauppapolitiikan yhteyksien huomioiminen EU:n strategisen ohjelman toimeenpanossa. Kilpailukykyneuvostolla on tässä työssä keskeinen rooli, koska useat politiikkasektoreista on sen vastuulla. Suomi tulee lisäksi viemään tehokkaasti eteenpäin vireillä olevia lainsäädäntöhankkeita.

Puheenjohtajakaudellaan Suomi suunnittelee tuovansa esiin tutkimuksen ja innovaatioiden tärkeyttä kestävän kasvun ajureina ja Euroopan globaalin kilpailukyvyn vahvistamisessa.

EU:n Horisontti Eurooppa –ohjelma-asetuksen osalta Suomi suunnittelee työskentelevänsä MFF-ohjelmien synergiakysymyksien parissa (esim. Horisontti Eurooppa –ohjelman suhde rakennerahastoihin, Digitaaliseen Eurooppaan, InvestEU:hen, Avaruusohjelmaan ja Erasmukseen). Suomi pyrkii edistämään neuvotteluja Horisontti Eurooppa -asetuksesta, erityisesti Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituuttia (EIT) koskeva asetusosuus, mahdollisimman pitkälle.

Puheenjohtajakaudellaan Suomi suunnittelee tuovansa keskusteluun kestävän kasvun, kilpailukyvyn ja turvallisuuden teemojen mukaisesti avaruustoiminnan kannalta ajankohtaisia teemoja kuten avaruuden kestävä käyttö, new space economy sekä avaruussovellukset arktisen alueen tarpeisiin. Lisäksi huomioidaan EU:n avaruusohjelma-asetuksen osalta MFF-synergiakysymykset.

Esittelyssä todetaan Suomen puheenjohtajakaudella vireillä olevat horisontaaliset hankkeet kuten monivuotiset rahoituskehysneuvottelut, oikeusvaltioperiaatetta koskevat kysymykset, EMU:n kehittäminen ja Brexit. Lisäksi kerrotaan puheenjohtajakauden käytännöistä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU ministerivaliokunta 24.5 (kirj. men.)

Eduskuntakäsittely

SuV 24.5.2019 (neuvostovalmistelujen yhteydessä)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat**Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot**

OM Markus Tervonen (markus.tervonen@om.fi) +358 295 150 558.
OM Katri Kummonen (katri.kummoinen@om.fi) +358 295 150 266.
OM Maarit Leppänen (maarit.leppanen@om.fi) +358 295 150 276.
TRAFICOM Timo Kärkkäinen (timo.karkkainen@traficom.fi) 029 534 5380.
TEM Anu Laitinen (anu.laitinen@tem.fi) +358 295 047 164
TEM Jani Haapsaari (jani.haapsaari@tem.fi) +358 295 047 153
TEM Liisa Huhtala (liisa.huhtala@tem.fi) +358 295 047 062
TEM Maija Lönnqvist (maija.lonnqvist@tem.fi) +358 503313791
TEM Hanna Vuorinen (hanna.vuorinen@tem.fi) +358 29 5047145
OKM Saara Vihko (saara.vihko@minedu.fi) +358 295 330 005

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

Työ- ja elinkeinoministeriö

PERUSMUISTIO

TEM2019-00306

IYR

Lönnqvist Maija(TEM)

17.05.2019

Asia

Kilpailukykyneuvosto 28.5.2019 Avaruus

Kokous

28.05.2019 - 28.05.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu*Kilpailukykyneuvosto: Avaruus*

Kilpailukykyneuvostossa 28.5.2019 käydään poliittisen tason keskustelut Euroopan roolista globaalina toimijana sekä kansainvälisen yhteistyön, avaruusdiplomatian ja avaruushallinnon edistämisestä. Puheenjohtaja on valmistellut etukäteen taustapaperin ministereiden keskusteluja varten.

Toisena asiana kilpailukykyneuvoston avaruusosiossa on kilpailukykyneuvoston perään pidettävän Space Councilin käytännön järjestelyt. Space Council on EU:n ja Euroopan avaruusjärjestön (ESA) yhteistyösopimuksen nojalla järjestettävä organisaatioiden tapaaminen kilpailukykyneuvoston yhteydessä. Romanian kaudella järjestetään virallinen Space Council usean vuoden tauon jälkeen (edellinen Puolan kaudella 2011). Epävirallisia Space Councilia on järjestetty Hollannin, Luxemburgin ja Viron kausilla.

Kolmantena asiana avaruusosiossa on Space Councilin ”Space as an Enabler” – päätelmien hyväksyminen. Kokouksen yhteiset johtopäätökset on valmisteltu rinnakkain EU:ssa (neuvoston avaruustyöryhmä) ja ESA:ssa (neuvoston työryhmä). Ne hyväksytään EU:n puolesta kilpailukykyneuvostossa ennen Space Councilia ja ESA:n puolesta erillisessä ESA:n neuvoston kokouksessa Brysselissä juuri ennen Space Councilia.

ESA:n neuvosto

Kilpailukykyneuvoston jälkeen pidettävässä Euroopan avaruusjärjestön neuvoston kokouksessa hyväksytään neuvoston resoluutio ”Space as an Enabler”.

Space Council

Space Councilissa käydään poliittisen tason keskustelut avaruustoiminnan merkityksestä ja Space Councilin jatkosta puheenjohtajien valmisteleman taustapaperin pohjalta.

Suomen kanta

Suomi pitää lokakuussa 2016 julkaistua Euroopan avaruusstrategiaa merkittävänä väylänä vahvistaa Euroopan avaruusalan kilpailukykyä, korostaa Euroopan asemaa globaalina avaruustoimijana ja edistää avaruuden hyötyjen mahdollisimman laajaa hyödyntämistä yhteiskunnassa. Suomi korostaa, että johdonmukainen ja yhteinen avaruuspolitiikka tukee koko avaruusalan eri toimijoiden välistä järjestelmällistä yhteistyötä alan eurooppalaisen kilpailukyvyn vahvistamiseksi globaalissa toimintaympäristössä.

Suomi pitää tärkeänä, että avaruussektorin muutos nähdään mahdollisuutena erilaisille toimijoille. Kaikilla tasoilla, paikallisesta eurooppalaiseen tason, toimenpiteiden tulee edistää erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten kilpailun edellytyksiä, mikä on tärkeää avaruussektorin kilpailukyvyn kehittymiselle pienillä avaruusmarkkinoilla kuten Suomessa. Olennaista on rohkaista teollisuutta uudistumaan säilyäkseen kansainvälisessä kilpailussa edelläkävijänä. Käyttäjien tarpeiden huominen on tärkeää ja datan avoin saatavuus, käytettävyys ja oikeellisuus tulee varmistaa.

Suomi korostaa, että pitkäjänteinen tutkimus- ja kehitysrahoitus sekä innovaatioympäristön tukeminen ovat avainasemassa kilpailukykyisen toimialan edistämisessä. On tärkeää jatkaa panostuksia alaa tukevaan tutkimukseen, teknologia- ja sovelluskehitykseen sekä innovaatiotoimintaan osaamis pohjan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Suomi painottaa, että paras avaruussosaaminen kasvaa kansainvälisissä avaruushankkeissa, joten niiden tukeminen suoraan edistää globaalia vaikuttavuutta ja laaja-alaista kilpailukykyistä avaruussosaamista, jota voidaan hyödyntää sekä yksityisellä että julkisella sektorilla.

Suomi katsoo, että jäsenmaiden ohjauksessa EU:n, Euroopan avaruusjärjestön ja EUMETSAT:in vahva yhteistyö luo pohjan tulevaisuuden eurooppalaiselle avaruuspolitiikalle ja Euroopan globaalille vaikuttavuudelle. Organisaatioiden tulisikin aktiivisesti ja rakentavasti kehittää yhteistyötään siten, että Eurooppa nähdään ulospäin yhtenäisenä toimijana.

Suomi näkee erityisesti arktisen alueen tärkeänä alueellisen yhteistyön kohteena. Arktisen toimintaympäristön kestävä kehityksen edellytykset voidaan varmistaa aktiivisella avaruusinfrastruktuurin kehittämisellä ja hyödyntämisellä. EU:n tulisikin ottaa arktisuus yhdeksi painopisteeksi tulevaisuuden avaruuskäytön kehitystä.

EU:n avaruusohjelmat, kaukokartoitusohjelma Copernicus ja satelliittinavigaatio-ohjelmat Galileo ja EGNOS, ovat lähes täydessä käyttövalmiudessaan. Yhteensä ohjelmiin kuuluu kymmeniä satelliitteja. Jatkossa ohjelmat kootaan yhdeksi avaruusohjelmaksi, joka kattaa myös avaruuden tilannekuvaa ja turvallista viestintäpalvelua koskevat alaohjelmat. Oman avaruusohjelmansa myötä EU:sta on tullut merkittävä avaruustoiminnan harjoittaja. Tämä tuo mukanaan myös vastuuta ja velvoitteita. Suomi katsoo, että EU:n pitäisi kansainvälisenä organisaationa liittyä YK:n avaruussopimukseen Euroopan avaruusjärjestön tavoin. Tunnustamalla kansainväliset säännöt itseään sitoviksi EU näyttäisi esimerkkiä myös muille avaruustoimijoille.

Avaruusalan murros tuo uusia ja useampia avaruustoiminnan harjoittajia ja avaruusvaltioita sekä uusia teknologisia mahdollisuuksia. Tämä on haaste nykyiselle kansainväliselle lainsäädännölle, joka YK:n sopimusten lisäksi käsittää useita YK:n tai muun kansainvälisen yhteistyön puitteissa laadittuja periaatteita ja ohjeistuksia. Suomi katsoo, että osoittaakseen johtavaa asemaansa kansainvälisesti EU:n tulee aktiivisesti

edistää yhteisten sääntöjen laatimista, kehittämistä ja noudattamista kansainvälisessä yhteistyössä.

Suomi voi hyväksyä ”Space as an enabler” –päätelmät ja –resoluution.

Puheenjohtajakaudellaan Suomi edistää avaruusasioissa kestävä kasvun ja turvallisuuden yleisiä teemoja, kattaen erityisesti avaruuden kestävä käytön, avaruusalun murroksen mahdollisuudet ja avaruussovellukset arktisella alueella. Euroopan komissio järjestää Helsingissä 3.-5.12.2019 European Space Week-tapahtuman, joka kokoaa yhteen avaruusalun sidosryhmät ja yritykset.

Suomi pitää tärkeänä, että EU:n ja ESA:n yhteinen Space Council järjestetään säännöllisesti myös tulevaisuudessa erityisesti yhteisten strategisten tavoitteiden määrittämiseksi ajankohtaisista teemoista. Suomen kaudella ei ole tarkoitus järjestää Space Councilia, koska uuden kokouksen järjestämistä heti edellisen kokouksen perään ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena.

Pääasiallinen sisältö

Kilpailukykyneuvosto: Avaruus

Keskustelun pohjana olevassa taustapaperissa korostetaan avaruustoiminnan merkitystä kaikille valtioille ja kaikille politiikkasektoreille sekä arkielämälle säätiedotuksista satelliittipaikannukseen. Avaruussektorien muuttuessa uusien toimijoiden ja uusien valtioiden liittyessä avaruustoiminnan harjoittajien joukkoon Euroopan on tärkeää toimia yhdessä varmistaakseen johtoasemansa, kasvattaakseen osuuttaan avaruusmarkkinoista ja hyödyntääkseen avaruuden tarjoamat hyödyt ja mahdollisuudet.

Lokakuussa 2016 julkaistun Euroopan avaruusstrategian neljä strategista tavoitetta ovat:

- 1) Maksimoidaan avaruuden hyödyt yhteiskunnalle ja EU:n taloudelle
- 2) Edistetään globaalisesti kilpailukykyistä ja innovatiivista Euroopan avaruussektoria
- 3) Vahvistetaan Euroopan strategista autonomiaa avaruuden pääsyn ja käytön osalta turvallisessa toimintaympäristössä
- 4) Vahvistetaan Euroopan maailmanlaajuista asemaa avaruusasioissa

Taustapaperin mukaan globaalin avaruustalouden arvo oli vuonna 2017 jo 309 miljardia euroa ja sen arvo kasvoi keskimäärin 6,7 % vuosina 2005-2019 ollen lähes kaksinkertainen keskimääräiseen vuosittaiseen kasvuun verrattuna (3,5 %). Eurooppalaisella avaruussektorilla työskentelee yli 231 000 henkilöä ja sen arvo vuonna 2017 oli noin 53-62 miljardia euroa. Riskinä on kuitenkin, ettei eurooppalainen avaruusteollisuus pysy kilpailukykyisenä avaruustoiminnan murroksessa, ellei alalle saada uusia innovaatioita tukevia investointeja.

Kansainvälinen yhteistyö on keskeistä avaruustoiminnassa ja myös eurooppalaiselle avaruusstrategialle. Avaruusdiplomatialla voidaan nähdä kolme ulottuvuutta: diplomatian käyttö avaruuteen liittyvien Unionin tavoitteiden edistämiseksi; diplomatian käyttö sen varmistamiseksi, että EU:lla ja sen jäsenmailla on pääsy avaruuspalveluihin, joita niillä itsellään ei ole; sekä EU:n oman avaruustoiminnan hyödyntäminen Unionin diplomaattisten tavoitteiden edistämiseksi.

Taustapaperi mainitsee yhdeksi tärkeimmäksi kansainvälisen yhteisön haasteista sen varmistamisen, että nykyiset normit soveltuvat edelleen muuttuvaan avaruustoimintaan.

Erityishaasteiksi nimetään avaruusromun vähentäminen, avaruusliikenteen hallinta (space traffic management) ja avaruusmineraalinen hyödyntäminen, joiden sääntelyyn jäsenvaltioiden, yhteistyössä EU:n instituutioiden kanssa, on otettava kantaa YK:n puitteissa. Avaruustoiminnan turvallisuus ja kestävyys on välttämätöntä, jotta voidaan varmistaa avaruuden säilyminen yhteisessä käytössä. Teknologinen kehitys ja uudet toimijat edellyttävät, että EU varmistaa vapaan pääsyn avaruuteen ja strategisen autonomian siellä, yhdessä jäsenvaltioidensa ja relevanttien kansainvälisten toimijoiden, erityisesti Euroopan avaruusjärjestön kanssa.

Johtopäätöksenä taustapaperi toteaa, että kansainvälinen yhteistyö avaruustoiminnassa on entistä tärkeämpää. Kasvava poliittinen ja kaupallinen kiinnostus avaruuteen edellyttää, että EU integroi avaruuspolitiikan kansainväliseen toimintaansa ja aktiivisesti osallistuu keskusteluun globaalista avaruushallinnosta. Tulevat strategiset ratkaisut vaikuttavat EU:n talouteen, suvereniteettiin ja turvallisuuteen avaruussektorilla ja sen ulkopuolella.

Puheenjohtaja on valmisteellut seuraavat kysymykset ministereiden keskusteluja varten kilpailukykyneuvostoon 28.5.2019:

- 1) Useat EU-aloitteet ja –politiikat nojaavat nykyään avaruussovelluksiin ja –infrastruktuuriin strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Jokainen avaruusaloite, pieninkin, johtaa laajaan määrään kehitystä avaruusalueen lisäksi myös muilla sektoreilla ja tasoilla. Tämä voidaan nähdä innovaatioiden perhosvaikutuksena.

Miten paikallisia, alueellisia, kansallisia ja eurooppalaisia avaruusaloitteita voitaisiin paremmin koordinoita ja rohkaista sen varmistamiseksi, että ne laajentuvat ja johtavat kerrannaisvaikutuksiin sekä eurooppalaisessa taloudessa että globaalisti?

- 2) Euroopan pitää reagoida nopeasti ja määritellä itsenäisesti sen omat kunnianhimit alueilla kuten avaruusmineraalien hyödyntäminen, avaruuslogistiikka ja –transportaatio, avaruusromu ja avaruusturvallisuus.

Miten jäsenvaltiot voisivat työskennellä yhdessä määritelläkseen Unionin oman kunnianhimon avaruudessa sekä edistääkseen ja vahvistaakseen Euroopan globaalia roolia? Mikä voisi olla EU:n kontribuutio yllä mainituilla aloilla?

Space Council

Space Councilin taustapaperissa kuvataan avaruustoiminnan merkitystä Euroopalle, ml. Euroopan Unioni, Euroopan avaruusjärjestö, niiden jäsenmaat ja muut relevantit eurooppalaiset avaruusalan sidosryhmät.

Eurooppalaisen avaruusstrategian julkaisun yhteydessä lokakuussa 2016 EU ja ESA allekirjoittivat yhteisen lausunnon eurooppalaisen avaruustoiminnan tulevaisuudesta (Joint Statement on Shared Vision and Goals for the Future of Europe in Space”. Yhteisenä kunnianhimoisena tavoitteena on, että jokainen eurooppalainen hyötyy eurooppalaisesta avaruuskyvystä ja –osaamisesta. Lausunnon kolme tavoitetta ovat maksimoida avaruuden integrointi eurooppalaisen yhteiskuntaan ja talouteen, edistää globaalisti kilpailukykyistä eurooppalaista avaruussektoria ja varmistaa Euroopan itsenäinen ja turvallinen pääsy avaruuteen ja avaruuden itsenäinen ja turvallinen käyttö. Yhteistä lausumaa tukevat myös ESA:n vuoden 2016 ministerikokouksen resoluutio ”Towards Space 4.0 for a United Space in Europe”, EU:n neuvoston päätelmät avaruusstrategiasta toukokuussa 2017 sekä EU:n neuvoston ja ESA:n ministerikokouksen puheenjohtajamaiden yhteinen teksti ”Europe in Space: Roadmap towards a coordinated

space policy for Europe”. Kaikissa näissä korostetaan EU:n, ESA:n ja niiden jäsenvaltioiden jatkuvan dialogin merkitystä, jotta voidaan varmistaa Euroopan johtava asema avaruusalan murroksessa ja globaalissa kilpailussa.

Puheenjohtajamaat ovat valmistelleet seuraavat kysymykset ministerien keskustelua varten:

Avaruus mahdollistaa laajasti erilaisia toimia, perustutkimuksesta sosiaaliin ja taloudellisiin sovelluksiin sekä turvallisuuteen sekä vaikuttaa lukuisiin poliittisiin prioriteetteihin, kuten ilmastonmuutos, maatalous, liikenne tai digitaalinen agenda. Lisäksi avaruus edistää innovaatioita ja luo uusia mahdollisuuksia globaalien haasteiden ratkaisemiseen. Tässä kontekstissa:

- 1) *Mitkä ovat tärkeimmät teemat, joita pitäisi käsitellä tulevissa Space Councilleissa?*
- 2) *Näiden tärkeimpien asioiden perusteella, miten parhaiten vahvistetaan yhteistä eurooppalaista näkemystä avaruuspolitiikasta ja strategisista asioista.*

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 189 Art.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU20-jaosto

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

8999/19, 9000/19 & ADD 1, 9001/19

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Maija Lönnqvist, työ- ja elinkeinoministeriö; maija.lonnqvist@tem.fi; puh. 050 3313791

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Työ- ja elinkeinoministeriö

PERUSMUISTIO

TEM2019-00305

IYR

Vuorinen Hanna(TEM)

17.05.2019

Asia

EU / Kilpailukykyneuvosto 27.-28.5.2019 / Tutkimus / Tutkimus- ja innovointi kilpailukykyisemmän EU:n vauhdittajana

Kokous

28.05.2019 - 28.05.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Kilpailukykyneuvostossa 27.-28.5.2019 käydään Avaruus ja tutkimus –päivänä 28.5.2019 keskustelu tutkimus- ja innovaatiotoiminnan roolista kilpailukykyisemmän Euroopan unionin vauhdittajana. Puheenjohtaja on valmistellut etukäteen taustapaperin keskustelua varten.

Suomen kanta

Suomi pitää keskusteluaihetta tärkeänä. Suomi korostaa, että pitkäjänteinen tutkimus- ja innovaatio- ja innovaatioympäristön tukeminen ovat avainasemassa Euroopan kilpailukykyvyn edistämisessä.

Suomi pitää tärkeänä, että myös muiden EU:n rahoitusvälineiden avulla edistetään eurooppalaista kilpailukykyä tehostamalla niiden välisiä synergioita. EU-tason tavoitteiden toteutumisen tukemiseksi on myös tärkeää, että jäsenmaat panostavat kansallisesti t&i-rahoitukseen ja –ympäristön kehittämiseen.

Suomi jatkaa puheenjohtajakaudellaan keskustelua tutkimus- ja innovaatiotoiminnan merkityksestä kestävä kasvun mahdollistajana.

Pääasiallinen sisältöPeriaatekeskustelu puheenjohtajan valitsemasta aiheesta

Puheenjohtaja on laatinut taustapaperin (9096/19) ja kysymyksen neuvoston keskusteluille teemasta ”Tutkimus ja innovointi kilpailukykyisemmän Euroopan unionin vauhdittajana”.

Taustapaperissa esitellään lyhyesti haasteita, jotka edellyttävät nopeita ja yhteisiä EU-tason vastauksia. Esimerkkeinä mainitaan mm. energiakäanteen varmistaminen kohti vähäisten hiilipäästöjen unionia ja luonnon monimuotoisuuden suojelu kehittämällä puhtaita ja ekologisia toimintoja ja suojelemalla ympäristöä (esim. valtameret ilman muovia). Puheenjohtaja korostaa, että tutkimus ja innovaatio ovat välttämättömiä ratkaisujen löytämiseksi näihin haasteisiin. Lisäksi ratkaisut edellyttävät integroitua ja uutta lähestymistapaa käsitellä niitä eri politiikkojen näkökulmasta. EU:n ja jäsenvaltioiden olisi yhdessä Euroopan teollisuuden kanssa investoitava ja keskitettävä rahoitusvaroja ja osaamista

huippututkimukseen ja innovaatiohankkeisiin, jotta Euroopan koko potentiaali pystytään hyödyntämään.

Puheenjohtajavaltio kehottaa ministereitä käsittelemään seuraavaa kysymystä periaatekeskustelun pohjana:

”Kun otetaan huomioon kaikki nämä uudet haasteet, mitkä ovat Euroopan tason strategiset valinnat, joilla varmistettaisiin, että tutkimus ja innovointi ovat vahva liikkeellepaneva voima kohti kilpailukykyisempää Euroopan unionia?”

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

•

Kansallinen valmistelu

- EU-ministerivaliokunta kilpailukykyneuvoston valmistelu 24.5.2019 (kirjallinen menettely).
- Tutkimus- ja innovaatiot –jaosto (EU20) 20.5.2019.

Eduskuntakäsittely

- SuV 24.5.2019 kilpailukykyneuvoston valmistelujen yhteydessä.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

- 9096/19 (puheenjohtajan tausta-asiakirja)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Hanna Vuorinen, TEM, hanna.vuorinen@tem.fi, p. 02950 63871
 Petteri Kauppinen, OKM, petteri.kauppinen@minedu.fi, p. 02953 3014

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Työ- ja elinkeinoministeriö

PERUSMUISTIO

TEM2019-00323

Haapsaari Jani(TEM)

21.05.2019

Asia

EU; kilpailukykyneuvosto; tutkimus; muut asiat

Kokous

27.05.2019 - 28.05.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Kilpailukykyneuvoston kokouksessa (tutkimus) muissa asioissa kuullaan kaksi tiedotusasia ja Suomen tiedotusasia.

Suomen kanta

Suomi ottaa tiedoksi Visegrad-ryhmän yhteisen lausuman BIOEAST-aloitteen tulevasta roolista Horisontti Eurooppa puiteohjelman yhteydessä. Lisäksi Suomi ottaa tiedoksi puheenjohtajavaltio Romanian tiedotusasian Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaa koskevasta strategisesta agendasta. Lisäksi käsitellään seuraavan puheenjohtajavaltio Suomen työohjelmaluonnos tiedotusasiana.

Pääasiallinen sisältö**Muut asiat**Tutkimus**Visegrad- ryhmän yhteinen lausuma BIOEAST- aloitteen tulevasta roolista Horisontti Eurooppa puiteohjelman yhteydessä.**

Slovakia tiedottaa Bulgarian, Kroatian, Tšekin, Viron, Unkarin, Latvian, Liettuan, Puolan, Slovakian ja Slovenian puolesta

Suomi ottaa asian tiedoksi

Slovakia informoi Bulgarian, Kroatian, Tšekin, Viron, Unkarin, Latvian, Liettuan, Puolan, Slovakian ja Slovenian maatalous- ja tutkimusministerien yhteisestä lausumasta BIOEAST- aloitteen tulevasta roolista Horisontti Eurooppa puiteohjelman yhteydessä, jonka maat aikovat allekirjoittaa kilpailukykyneuvoston kokouksen yhteydessä.

BIOEAST on Visegrad-maiden (Tšekki, Unkari, Puola ja Slovakia) sekä Bulgarian, Romanian ja Slovenian vuonna 2016 käynnistämä aloite biotalouden (maa-, vesi- ja metsätalous) osaamisen kehittämiseksi. Tavoitteena on parhaiden käytäntöjen vaihto sekä

tutkimus- ja innovaatiotoiminnan vahvistaminen ja maiden osallistumisen lisääminen EU:n tutkimuksen ja innovaatioiden puiteohjelmaan.

Dokumenttinumero 9235/19.

Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaa koskeva strateginen agenda

Suomi ottaa asian tiedoksi.

Strategia esiteltiin puheenjohtajamaa Romanian ja komission järjestämässä Mustanmeren kestävä kehitys –konferenssissa 8.-11.5.2019 Brysselissä. Strategia on tuotettu yhdessä Mustanmeren rannikkovaltioiden tutkijoiden ja sidosryhmien sekä Euroopan merentutkimuslaitosten ja -organisaatioiden asiantuntijoiden kanssa. Strategia toimii ohjaavana dokumenttina Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaan käytettävissä olevien taloudellisten ja tieteellisten resurssien tehostamiseksi, ja on jatkoa huhtikuun epävirallisen kilpailukykyneuvoston keskusteluille.

Dokumenttinumero: 9411/19.

Tutkimus ja avaruus

Lisäksi käsitellään seuraavan puheenjohtajavaltio Suomen työohjelmaluonnos tiedotusasiana (ks. muut asiat, sisämarkkinat ja teollisuus).

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU ministerivaliokunta 24.5 (kirj. men.)

Eduskuntakäsittely

SuV 24.5.2019 (neuvostovalmistelujen yhteydessä)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Laatija:

TEM Jani Haapsaari (jani.haapsaari@tem.fi) +358 295 047 153
Muut käsittelijät:

TEM Hanna Vuorinen (hanna.vuorinen@tem.fi) +358 29 5047145

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

LIITTEET

Asiasanat	avaruus, kilpailukykyneuvosto, sisämarkkinat, teollisuus, tutkimus
Hoitaa	LVM, TEM, UM
Tiedoksi	EUE, LIIVI, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, VM, VNK, VTV, YM